

Forfatter: Hjortø, Knud

Titel: Udrag fra Syner (Danske Klassikere)

Citation: Hjortø, Knud: "Syner", i Hjortø, Knud: *Syner*, Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, 2003, s. 132. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur:
https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-hjort_01-shoot-idm140211094345760/facsimile.pdf (tilgået 18. april 2024)

Anvendt udgave: Syner

begyndte at skrive på egen hånd. Der er dog ikke overleveret nogen manuskripter, hverken fra den tid eller senere. I 1886, 17 år gammel, blev han optaget på Jonstrup Seminarium, og 1891 tog han studentereksamen. I en årrække læste han sammenlignende sprogvidenskab ved Københavns Universitet, mens han ernærede sig som bl.a. lusefører. I studierne hos især Kristoffer Nyrop og Otto Jespersen dyrkede Hjortø specielt disciplinerne fonetik, semantik og ortografi. 1896 og 1897 foretog han studierejser til Paris. Og da han her blev sig bevidst som digter, opgav han studierne for at debutere som skønlitterær forfatter med *Syner*, 1899.

Efter debut'en ernærede Hjortø sig som lærer ved realskoler i Jylland og på Sjælland og en overgang ved Vordingborg Seminarium. Han udsendte i de følgende år en række romaner, bl.a. hjemsværnsromanen *Hjemme fra egnen*, 1901, men fandt med småbyskildringen *Folk*, 1903, rammen for de fleste af sine bøger, købstaden. Hovedværket er romantilogien *To veninder*, 1904-06. I 1912 modtog han det ærefulde Anckerske rejselegat, som han brugte på en rejse til Tyskland og Italien. Samtidig slap han undervisningen og levede fra nu af som fri forfatter.

Hjortøs skønlitterære forfatterskab omfatter ud over romaner en række novellebesamlinger samt dramatiske forsøg, bl.a. flere hørespil til det nye radiomedium. Derudover udgav han en række sproglige betragtninger, hvor han ivrede for en retskrivningsreform, der skulle nærme stavemåden til udtalen. Disse studier viser både hans faglige kompetence og hans musikalske fornemmelse for det talte sprog, hvad der i høj grad også kom hans replikkunst til gode. Hjortø var desuden en flittig bidragsyder til (berlingske) aviser, ikke mindst som kronikforfatter, hvor han behandlede mange forskellige emner, foruden litterære, især sproglige og psykologiske. Der er på Det Kongelige Bibliotek bevaret en række korrekturaftryk af disse artikler, og de demonstrerer hans stadige modsætningsforhold til typografer, der har villet rette på hans personlige stavemåder, men som blev vist på plads i en byge af rettelser tilbage til manuskriptet.

Knud Hjortø var anerkendt i sin tid. Han fik som sagt legat i 1912, og han blev gennemgående rost af kritikken. På af hans bøger nåede andet oplag, enkelte er oversat til tysk, men ellers har